

Topic – ਪਾਠ-1 ਬੋਲੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਡੀ ਪਾਠ-2 ਟਾਹਲੀ ਬੋਲ ਪਈ

ਵਿਆਕਰਨ – ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ, ਵਚਨ ਬਦਲੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ, ਕਾਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

- **No. of days required to complete the topic – 17**

1. Knowledge objective – Learning Outcomes

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

2. Understanding Objective

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. Skill Objective

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਚਪਨ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਗੁਣਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਗੇ।

- **Previous Knowledge Testing**

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਦੇ ਹਨ?
2. ਟਾਹਲੀ ਬੋਲ ਪਈ ਪਾਠ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ-1 ਕਵਿਤਾ ਦੀ Reading ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ-2 ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਐਥੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਅਰਥ ਅਤੇ Back-Exercise ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ ਲੱਭ ਕੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਆਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਰੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

- **Flash-Cards – Experimental Learning**

ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ Flash-Cards ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਰ ਗੱਤੇ ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Art Integration**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ-1 ਅਤੇ ਪਾਠ-2 ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਏ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਬਚਪਨ ਆਪਣੇ ਹਰ ਇੱਕ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮੁਸੀਬਤ ਸਮੇਂ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਠ-2 ਰਾਹੀਂ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ।

- **Recapitulation**

ਇਸਦੇ ਵਿੱਚ Recapitulation ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ Oral Revisions ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ Youtube videos and link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।

1. <https://youtu.be/wCFmpkCk2bs>
2. <https://youtu.be/nVMJuQ77YWA>

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ:-

ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ		ਵਚਨ ਬਦਲੇ	
1.	ਮੁੰਡਾ –	1.	ਕੁੜੀ –
2.	ਰਾਜਾ –	2.	ਬੱਚਾ –
3.	ਨਵਾਬ –	3.	ਓਂਟ –

- **ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ**

1. ਅਮੀਰ
2. ਆਸਤਕ
3. ਪੇਂਡੂ

- **Feedback and Remedial Teaching**

Reading ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲ ਵੱਧ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਲ ਬੁਲਾ ਕੇ Reading ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਿਖਾਈ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Reading Books
3. Watching Videos
4. Charts

Topic – ਪਾਠ-3 ਤਿੰਨ ਨਿਯਮ

ਪਾਠ-4 ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ (ਕਵਿਤਾ)

ਵਿਆਕਰਨ – ਅਸ਼ੁੱਧ-ਸ਼ੁੱਧ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਨਾਂਵ-ਪੜਨਾਂਵ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
ਚਿੱਤਰ ਵਰਣਨ।

- **No. of days required to complete the topic – 20**

- **Learning Outcomes**

ਪਾਠ-3 ਤਿੰਨ ਨਿਯਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

- ਪਾਠ-4 ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ।
- ਵਿਆਕਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂੰ ਕਰਵਾਉਣਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

2. Previous Knowledge Testing

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ?
2. ਮੋਬਾਇਲ ਸਾਡੇ ਕੀ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?
3. ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਐਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ-ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਰਾਉਣ ਵੇਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰੋਜਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਏਗਾ।

- **Experimental Learning** – (Role-Play)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ Role Play ਕਰਾ ਕੇ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਮਝਣਗੇ। ਇਸ Role-Play ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਤਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ Act ਰਾਹੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਸਮਝਣਗੇ।

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਚਿੱਤਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਆਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- **Recapitulation**
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਠ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ Oral Revisions ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। MCQ Worksheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕੁੱਝ ਸੰਬੰਧੀ Youtube links ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣ।
<https://youtu.be/r-4dq01F0r0> (ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ)
- **Assessment Items**
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment Sheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਵੇਂ:-
- **ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ- (ਅਸੁੱਧ—ਸੁੱਧ)**
 1. ਸੂਰਜ — ਦੁੱਧ
 2. ਕਵਿ — ਕਿਹੜਾ
 3. ਚਾਹਿਦਾ — ਕਵੀ
 4. ਕੈਹੜਾ — ਚਾਹੀਦਾ
 5. ਦੁੱਦ — ਸੂਰਜ
- **Feedback and Remedial Teaching**
ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ Groups ਬਣਾ ਕੇ (Peer Group) ਗਤੀਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖਣਗੇ। Writing Improve ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਲੇਖ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।
- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**
 1. Group Activity
 2. Reading Books
 3. Watching Videos
 4. Charts

Topic – ਪਾਠ-6 ਪੱਖੀ ਘੰਗਰੂਆਂ ਵਾਲੀ ਪਾਠ-7 ਗੁਰੂ ਲਾਧੇ ਰੇ
ਵਿਆਕਰਨ – ਕਿਰਿਆ, ਸ਼ਬਦ-ਬੋਧ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਵਿਆਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਤਰ, ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣਕੇ
ਲਿਖੋ।

- **No. of days required to complete the topic – 15**

- **Learning Outcomes**

1. **Knowledge objective**

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

2. **Understanding Objective**

ਵਿਆਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।

3. **Skill Objective**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।

- **Previous Knowledge**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੁੱਛੇਗਾ।

1. ਸਾਨੂੰ ਦਾਦਾ-ਦਾਦੀ ਜਾਂ ਨਾਨਾ-ਨਾਨੀ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
2. ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
3. ਸ਼ਬਦ ਕਿਸਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ ?

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਠ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਾਠ ਦੀ Reading ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ Reading ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐਥੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਾਕ ਬਣਾਉ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਲੱਭੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਜਾਣਗੇ।

- **Experimental Learning** – (Group Activities) ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ Groups ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਉੱਪਰ Act ਜਾਂ Role Play ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖਣਗੇ।

- **Art Integration**
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਉ।
- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ ਕਿ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
- **Recapitulation**
ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਠ-ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇਗਾ ਅਤੇ Oral-Revisions and written Revisions ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**
ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ Youtube link share ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕਣਗੇ।
1. <https://youtu.be/TZM3sdGVBJo> (ਕਿਰਿਆ)
- **Assessment Items**
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਝ MCQ type sheets, Objective type questions ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ worksheets ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
- **Feedback and Remedial Teaching**
ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ Reading Improve ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**
 1. Group Activity
 2. Reading Books
 3. Watching Videos

Topic – ਪਾਠ-5 ਬਹਾਦਰ ਗੁਰਸ਼ੇਰ

ਵਿਆਕਰਨ – ਲੇਖ, ਅਰਜੀਆਂ, ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੈਰ੍ਹਾ।

- **No. of days required to complete the topic – 18**

- **Learning Outcomes**

1. Skill Objective

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਿੱਖਣਗੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

1. Knowledge objective

ਇਸ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

- **Previous Knowledge Testing**

1. ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਨਪਸੰਦ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇਗਾ।
2. ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਤਰ ਦਿਖਾ ਦੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੁੱਛੇਗਾ।

- **Teaching Aids** – Chalk, Duster, Board, Charts, Books, Youtube links.

- **Pedagogical Strategies**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਨ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝਣਗੇ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਠ ਦੀ Reading ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏਗਾ ਅਤੇ ਐੱਖੇ-ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ, ਵਾਕ ਬਣਾਉ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Back-Exercise ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਉੱਤਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

- **Experimental Learning** – (Flash-Cards)

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ Flash-Cards ਬਣਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣਗੇ ਅਤੇ Explain ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਣ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਜਲਦੀ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ।

- **Art Integration**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ।

- **Interdisciplinary linkages and infusion of life skills**

ਇਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸੂਝ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।

- **Recapitulation**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। Oral and Written Revision ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। MCQ Worksheets ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਹਨ।

- **Resources including ICT (Information and Communication Technology)**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ videos share ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ।

1. <https://youtu.be/nicur-VplZYPSi=KDpvtoLesmciVHy2>

- **Assessment Items**

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ Assessment sheets ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

- **Feedback and Remedial Teaching**

ਅਧਿਆਪਕ ਦੁਆਰਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ Special Worksheets ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਲਦੀ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਸਕਣ।

- **Inclusive Practices and Full Participation without discrimination.**

1. Group Activity
2. Charts
3. Watching Videos
4. Reading Books